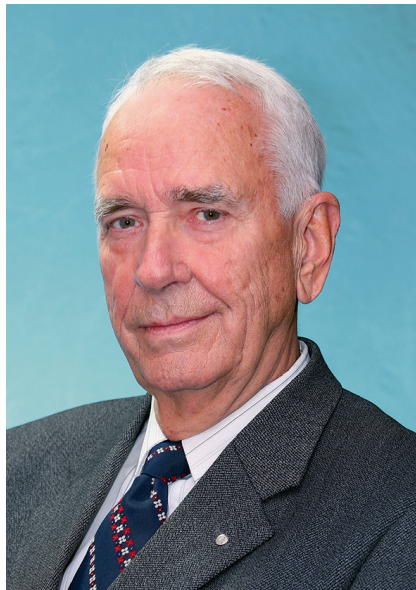

Professor Ain-Elmar Kaasik 85

Tänapäeva Eesti üks teenekamaid arstiteadlasi professor akadeemik Ain-Elmar Kaasik on sündinud 2. augustil 1934. aastal Tallinnas. Tartu Riikliku Ülikooli arstiteaduskonna lõpetas ta 1959. aastal. Noore arsti esimeseks töökohaks sai Põltsamaa Haigla, erialaks neuroloogia. Aastast 1961 sai juubilarilise töökohaks Tartu Vabariikliku Kliinilise Haigla (tänapäeval Tartu Ülikooli Kliinikum) neurokirurgia osakond. Aastatel 1961–1964 oli ta ka osakonna koosseisus oleva hingamiskeskuse (tänapäeval neurointensiivravi üksus) juhataja.

Aju ainevahetuse ja verevarustuse iseärasused raske ajukahjustusega patsientidel on olnud A-E. Kaasiku peamine uurimisvaldkond, 1967. aastal kaitses ta meditsiinkandidaadi väitekirja. Oluliseks stiimuliks A-E. Kaasiku teadustegevuses sai tollaegses Nõukogude Liidus harva ettetulev võimalus töötada mõni aeg välismaa teadusasutuses. Ta osales aastail 1967–1968 Rootsisis Lundi ülikooli baasil töötava Bo K Siesjö teaduslaboratooriumi teadusprojektis, mis uuris originaalsete meetoditega aju ainevahetuse iseärasusi asfüksia ja tsirkulatoorse hüpoksia tingimustes. Naasnud Tartusse, jätkas ta koos kolleegidega aju ainevahetuse ja verevarustuse uurimist raske ajukahjustusega haigetel, sel teemal kaitses ta 1972. aastal doktoriväitekirja. Tema uurimistöö tulemused pälvisid laialdast tähelepanu nii Nõukogude Liidus kui ka läänemaailmas ja ajavahemikul 1976–1980 oli ta enim tsiteeritud Eesti arstiteadlane.

Professor A-E. Kaasiku teiseks oluliseks uurimissuunaks on olnud närvihaiguste epidemioloogia ja haigete elukvaliteet. Aastatel 1978–1991 oli närvikliinikul koostööprojekt Helsingi ülikooli neuroloogia ja neurokirurgia kliinikuga. Uuriti aju

veresoonkonna haiguste esinemist võrdlevalt Eestis ja Soomes ning ägeda ajukahjustuse prognoostilisi kriteeriume. Professor Kaasik oli selle uurimisprogrammi Eesti-poolne ideede generaator. Ta on andnud olulise panuse Parkinsoni tõve kirurgilise ravi meetodite arendamisse Tartu närvikliinikus.

Pikaärgse eduka tegevuse jooksul teadlase ja õppejõuna on A-E. Kaasiku sulest autori või kaasautorina ilmunud 10 monograafiat, õpikut, raamatupeatükki. Ta on avaldanud 280 täismahus teadusartiklit, juhendanud 16 kandidaadivõi doktoriväitekirja valmimist. Suur osa praegu Eestis töötavatest arstidest neuroloogidest ja neurokirurgidest on tema õpilased ning teda hinnatakse kõrgelt kui selge, korrektse väljenduse ja hea üldistusvõimega õppejõudu.

Aastast 1968 on Ain-Elmar Kaasik olnud Tartu Ülikooli akadeemilises koosseisus, 1975. aastast professor, aastatel 1984–1996 TÜ närvikliiniku juhataja, praegu emeriitprofessor. Tartu Ülikooli närvikliiniku juhatajana on ta edukalt jätkanud

kliiniku asutaja professor Ludvig Puusepa kontseptsiooni elluviimist neuroloogiast ja neurokirurgiast kui koos arenevatest ja vastastikku teineteist täiendavatest erialadest närvihaiguste ravis. Ta on närvikliinikus igati soositud ja motiveerinud tegelemist uurimistööga.

Professor Ain-Elmar Kaasik on alates 1993. aastast Eesti Teaduste Akadeemia liige, oli 2004.–2009. aastal selle asepresident. Tema panust meditsiiniteadusse hinnati 1972. aastal Eesti NSV riikliku preemia ja 1993. aastal riigi teaduspreemia vääriliseks. 1998. aastal autasustati teda Valgetähe 3. klassi teenetemärgiga, ta on Tartu linna aukodanik. Tema panust teadusse on hinnatud kõrgelt ka väljaspool kodumaad: ta on Uppsala Ülikooli audoktor, Skandinaavia Neurokirurgide Ühingu korrespondentliige, Ameerika Neuroloogiaakadeemia, Briti Kuningliku Meditsiiniseltsi, Euroopa Teaduste ja Kunstide Akadeemia liige, Poola Meditsiiniakadeemia välisliige. A-E. Kaasik on oma pika elu jooksul osanud edukalt ühendada arsti, teadlase, õppejõu, administraatori ning aktiivse kodaniku tegevuse. Aegade jooksul on ta aktiivselt osalenud mitmetes riigi elu korraldavates ja nõuandvates kogudes nagu säästva arengu komisjon, teadus- ja arendusnõukogu ja paljudes teistes.

Hindame kõrgelt professor Ain-Elmar Kaasiku panust Eesti neuroloogia ja neurokirurgia arengusse, tema sõbralikkust ja toetavat suhtumist ametikaaslastesse. Önnitleme ning soovime väarikale kolleegile head tervist ja jõudu oma elukogemuste jagamisel teaduse ja meditsiini edendamiseks.

**TÜ närvikliiniku ja Eesti Arsti toimetuse nimel
Pille Taba ja Väino Sinisalu**